

Čís. 4185.

Bylo-li původní usnesení opraveno, jest počítati lhůtu k rekursu ode dne doručení opraveného usnesení.

(Rozh. ze dne 30. září 1924, R I 794/24.)

Usnesení prvního soudu, jímž bylo povoleno prozatimní opatření, bylo doručeno odpůrci dne 1. července 1924. Rekurs jeho, zadáný dne 11. července 1924, odmítl rekursní soud jako opožděný. Nejvyšší soud zrušil usnesení rekursního soudu a vrátil mu věc, by, nehledě k použitému důvodu odmítacímu, znovu o rekursu rozhodl.

Důvody:

Rekursu nelze upříti oprávněnosti. Při posuzování včasnosti rekursu dlužno mít zřetel k tomu, že první soudce své původní usnesení opravil, tak že strany o jeho správném obsahu nabyly vědomosti teprve dnem doručení druhého usnesení ze dne 4. července 1924. Doba prvního doručení není tedy směrodatnou pro počátek rekursní lhůty ve smyslu druhého odstavce §u 521 c. ř. s. a §§ 78 a 402 ex. ř., ačkoliv se jedná pouze o nepatrnou opravu usnesení prvního soudce. Stěžovatelce bylo usnesení o opravě doručeno 7. července, pročež rekurs, zadáný 11. července 1924, nelze považovati za opožděný.

Čís. 4186.

Československý stát vznikl originárně.

Železniční zaměstnanec, jenž byl propuštěn (pensionován) býv. rakouským erárem, nemůže se na čsl. eráru domáhati reaktivování.

(Rozh. ze dne 30. září 1924, Rv I 839/24.)

Žalobce byl zaměstnancem býv. rakouských státních drah a byl v roce 1914 pensionován. Žaloba jeho na Československý erár o přijetí do činné služby byla zamítnuta soudy všech tří stolic. Nejvyšším soudem z těchto

důvodů:

Přichází nejprve na řadu námitka nedostatku pasivního oprávnění Československého eráru ke sporu. Ji dlužno zodpovídati kladně, neboť názor prvního soudu, jenž zůstal v rozsudku odvolacího soudu nedotčen — ač se s ním tento zabývával mohl, ježto žalovaná strana, vyhravši spor, nemohla první rozsudek napadnouti vůbec a tedy ani v tomto kuse — že totiž oprávnění je dáno, jeví se zajisté mylným. Žalobce pensionován (s odbytným propuštěm) byl bývalým rakouským státem, u něhož byl ve službě, dekretem ze dne 10. září 1914, a žaluje Československý stát na reaktivování. Avšak Československý stát ustavený 28. října 1918

není právním nástupcem býv. rakouského státu, jak by býti musilo, aby mohl býti uznán práv z jeho povinností, o nichž má prvý soudce za to, že ho stihají zároveň s právy, které převzal. Jak dokazují dějiny převratu, nebyl Československý stát zřízen ani bývalým Rakouskem ani nějakým mezinárodním aktem mocností spojených a sdružených, nýbrž ustavil se sám od sebe, vzniknuv tím, že Československý národ provedl reokupaci svých nepominutelných historických práv, tedy originárně a nikoliv nějakou sukcessí nebo odvodem, načež mocnosti spojené a sdružené jej jako takový, z vlastní moci a vůle národa vzniklý uznaly, jak to vše potvrzeno jest v úvodě smlouvy mezi mocnostmi spojenými a sdruženými s jedné a Československem s druhé strany podepsané dne 10. září 1919 v Saint-Germain en Laye (čís. 508 sb. z. a n. z roku 1921). Proto také již ve vládním nařízení ze dne 4. června 1919, čís. 313 sb. z. a n., o působnosti finančních prokuratur bylo v §u 2 odmítnuto jakékoli právní nástupnictví Československého státu v jmění ať aktivní ať pasivní, a záležitosti býv. c. k. eráru, ač zastupování jeho finančním prokuraturám uloženo, a proto také zákonem ze dne 12. srpna 1921, čís. 354 sb. z. a n., převzaty statky a majetek býv. Rakouska, ležící na území Čsl. státu, ale nikoli závazky a povinnosti, jak by býti musilo, kdyby šlo o skutečnou sukcessi. Žalobce nemá tedy nároku na Čsl. stát, i kdyby jej byl proti býv. Rakousku na krásně měl. Žaloba je tedy pro nedostatek pasivního oprávnění ke sporu bezdůvodná.

Čís. 4187.

Pokud jest poměr podsudího pokládati za poměr námezdní a nikoliv za poměr nájemní.

(Rozh. ze dne 30. září 1924, Rv I 911/24.)

Žalobě o vyklizení hostince procesní soud první stolice vyhověl, odvolací soud žalobu zamítl. Nejvyšší soud obnovil rozsudek prvního soudu.

Důvody:

Dovolatel vytýká jako základní omyl v právním posouzení věci odvolacím soudem (§ 503 čís. 4 c. ř. s.), že odvolací soud pokládá za žalobní důvod okolnost, že žalovaný byl u žalobce podsudím a že tento poměr zanikl. Vycházejí s tohoto mylného stanoviska dospívá prý odvolací soud k nesprávnému závěru, že rozhodnutí sporu závisí na rozřešení otázky, zda smluvní poměr mezi stranami byl poměrem služebním. Správným však jest podle tvrzení dovolatelova, že jeho žaloba jest žalobou vlastnickou, neboť žalobním důvodem jest prý jeho vlastnické právo k hostinci a okolnost, že žalovaný ho bez jakéhokoliv právního důvodu vylučuje z užívání hostince. V tomto bodě nelze dovolateli přisvědčiti. Jest sice pravda, že žalobce se domáhá vyklizení hostince jako jeho vlastník. Zároveň však tvrdí, že mezi ním a žalovaným byl smluvní poměr, na základě něhož žalovaný hostince užíval, že však poměr ten